

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากบทที่ 3 สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานที่เสนอไว้ดังนี้
สมมติฐานข้อที่ 1 "เจตคติทางตรงต่อพฤติกรรมมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติกับผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับผลกระทบ และการประเมินผลกระทบ
เกี่ยวกับการบริโภคโลหิต"

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์แบบ Pearson ระหว่าง
เจตคติทางตรงต่อพฤติกรรมกับผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับผลกระทบ และการประเมินผล
กระทบ จากตารางที่ 21 พบว่าเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรมมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับผลกระทบ และการประเมินผลกระทบ
เมื่อวิเคราะห์รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($r = .59, p < .001$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 และ
สนับสนุนทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน กล่าวคือ เจตคติต่อพฤติกรรมสามารถทำนายได้จากผลรวมของผล
คูณของการประเมินผลกระทบ กับความหนักแน่นของความเชื่อที่ว่า การกระทำนั้นจะนำไปสู่ผลของ
การกระทำนั้น (Ajzen 1991: 191) หรือนัยหนึ่งคือ เจตคติเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความเชื่อ
คนที่เชื่อว่าการกระทำพฤติกรรมหนึ่ง ๆ จะนำไปสู่ผลกระทบทางบวก บุคคลก็จะมีเจตคติในทางบวก
กับพฤติกรรมนั้น ๆ

สมมติฐานข้อที่ 2 "การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติกับผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะ
คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง"

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์แบบ Pearson ระหว่าง
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะ
คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ผลของการวิจัยในตารางที่ 21 พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีสหสัมพันธ์
เชิงเส้นตรงทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง

และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เมื่อวิเคราะห์รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($r=.57, p<.001$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 และสนับสนุนทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสามารถทำนายได้จากผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Ajzen 1991: 195) โดยทฤษฎีอธิบายว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความเชื่อที่ว่า บุคคลหรือกลุ่มคนที่มีความสำคัญสำหรับเขาคิดว่าเขาควรทำหรือไม่ควรทำพฤติกรรมนั้น หากบุคคลรับรู้ว่าคุณที่มีความสำคัญสำหรับเขาคิดว่าเขาควรทำพฤติกรรมนั้น บุคคลก็มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมนั้น ในทางตรงกันข้าม หากบุคคลรับรู้ว่าคุณที่มีความสำคัญสำหรับเขาคิดว่าเขาไม่ควรทำพฤติกรรมนั้น เขาก็มีแนวโน้มที่จะไม่ทำพฤติกรรมนั้น

สมมติฐานข้อที่ 3 "การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม และการรับรู้การควบคุม"

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์แบบ Pearson ระหว่างการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมกับผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม และการรับรู้การควบคุม จากตารางที่ 21 ผลพบว่า การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม และการรับรู้การควบคุม ($r=.38, p<.001$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 และสนับสนุนทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่าการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมสามารถทำนายได้จากผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม และการรับรู้การควบคุม (Ajzen 1991: 196-197) บุคคลที่มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมว่า เขามีโอกาส หรือทรัพยากรในการทำพฤติกรรมมาก จะรับรู้ว่าเขาสามารถควบคุมการกระทำพฤติกรรมนั้นได้มากเช่นกัน ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมว่า เขาขาดโอกาส หรือมีอุปสรรคหรือสิ่งขัดขวางการกระทำพฤติกรรมมาก จะรับรู้ว่าเขาสามารถควบคุมการกระทำพฤติกรรมนั้นได้น้อย

สมมติฐานข้อที่ 4 "เจตคติทางตรงของนักเรียนต่อการบริจาคโลหิต มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับเจตนาเชิงพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ"

สมมติฐานข้อที่ 5 "การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนในการบริจาคโลหิต มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับเจตนาเชิงพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ"

สมมติฐานข้อที่ 6 "การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับเจตนาเชิงพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ"

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4, 5 และ 6 โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์แบบ Pearson ระหว่างเจตคติทางตรงกับเจตนาเชิงพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับเจตนาเชิงพฤติกรรม และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมกับเจตนาเชิงพฤติกรรม จากตารางที่ 24 พบว่าเจตคติทางตรง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมต่างมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับเจตนาเชิงพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.50, .32$ และ $.59$ ตามลำดับ) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4, 5 และ 6 และสนับสนุนทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า ตัวกำหนดเจตนาเชิงพฤติกรรมมี 3 ตัว คือ เจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และสนับสนุนกฎเกณฑ์ที่ว่าหากเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมเป็นบวกเพียงไร บุคคลก็ควรมีเจตนาที่หนักแน่นที่จะทำพฤติกรรมมากเท่านั้น

สมมติฐานข้อที่ 7 "เจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมสามารถทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมในการบริจาดโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ"

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 7 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลจากตารางที่ 24 พบว่าเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมสามารถทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมในการบริจาดโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R=.66, p<.001$) หรือสามารถทำนายและอธิบายความแปรปรวนของเจตนาเชิงพฤติกรรมในการบริจาดโลหิตได้ร้อยละ 43 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 7 และสนับสนุนภาคที่ 1 ของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า เจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมสามารถทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาจากผลการวิจัยนี้ คือน้ำหนักการทำนายขององค์ประกอบแต่ละตัวมีน้ำหนักไม่เท่ากัน กล่าวคือ เจตนาของกลุ่มตัวอย่างนี้ ได้รับอิทธิพลจากการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมมากที่สุด ($\beta=.45$) รองลงมา คือ เจตคติต่อพฤติกรรม และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\beta=.26$ และ $.11$ ตามลำดับ) ซึ่งผลที่ได้นี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Giles และ Cairns (1995) ประเด็นนี้ Ajzen และ Driver (1991) อธิบายว่า ความสำคัญเชิงสัมพันธ์ของเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมในการทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรม อาจเปลี่ยนแปลงได้จากพฤติกรรมหนึ่งไปสู่อีกพฤติกรรมหนึ่ง และจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง ความสำคัญของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน มิได้อธิบายแต่เพียงว่าเจตนา

เกิดจากตัวกำหนดที่ต่างกันเท่านั้น แต่ยิ่งพยายามอธิบายต่อว่า เหตุใดตัวกำหนดเจตนาแต่ละตัว จึงมีน้ำหนักในการทำนายไม่เท่ากัน สำหรับการวิจัยนี้สาเหตุที่ทำให้การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม มีน้ำหนักในการทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมมากกว่าตัวแปรเจตคติต่อพฤติกรรม และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมการบริจาคโลหิตจัดว่าเป็นพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมได้ในระดับต่ำ ดังนั้นการรับรู้ความยาก-ง่ายในการทำพฤติกรรมจึงส่งผลต่อเจตนาเชิงพฤติกรรม

สมมติฐานข้อที่ 8 "เจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และความโน้มเอียงทางจริยธรรม สามารถทำนายในการเจตนาเชิงพฤติกรรม บริจาคโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ"

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 8 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลจากตารางที่ 24 พบว่าเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และความโน้มเอียงทางจริยธรรม สามารถทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมในการบริจาคโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ กล่าวคือ เจตคติต่อพฤติกรรม ($\beta=.15$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\beta=.10$) การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม ($\beta=.40$) และความโน้มเอียงทางจริยธรรม ($\beta=.29$) ร่วมกันทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมในการบริจาคโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R=.70, p<.001$) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ องค์ประกอบเจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และความโน้มเอียงทางจริยธรรมสามารถทำนายและอธิบายความแปรปรวนของเจตนาเชิงพฤติกรรมในการบริจาคโลหิตได้ร้อยละ 49 โดยที่การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อเจตนาเชิงพฤติกรรมมากที่สุด ($\beta=.40$) การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมในที่นี้ จะมีความหมายในแง่แรงจูงใจสำหรับเจตนา บุคคลที่เชื่อว่าเขาขาดโอกาสหรือทรัพยากรที่จำเป็นในการทำพฤติกรรม มักจะไม่มีเจตนาที่หนักแน่นที่จะทำพฤติกรรม แม้ว่าเขาจะมีเจตคติเป็นบวกและเชื่อว่าคนที่มีผลสำคัญสำหรับเขาคิดว่าเขาควรกระทำพฤติกรรมนั้นก็ตาม จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการบริจาคโลหิตเป็นพฤติกรรมหนึ่งที่บุคคลประสบปัญหาในการควบคุม คือเป็นพฤติกรรมที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลอย่างเต็มที่ การแสดง-ไม่แสดงพฤติกรรม ต้องอาศัยปัจจัยภายใน เช่น ข้อมูล ทักษะ ความสามารถ หรือปัจจัยภายนอก เช่น โอกาส การชนกับผู้อื่น ในการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับงานวิจัย

ของ Giles และ Cairns (1995:173-188) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริจาคโลหิต โดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนเป็นหลักเช่นกัน นอกจากองค์ประกอบเจตคติ การคัดสรรตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมมีอิทธิพลต่อเจตนาในการบริจาคโลหิต ความโน้มเอียงทางจริยธรรม ก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เป็นตัวทำนายเจตนาที่มีประสิทธิภาพเช่นกัน ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ Pomazal และ Jaccard (1976: 317-326) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Beck และ Ajzen (1991: 285-321) Gorsuch และ Ortberg (1983: 1025-1028) Parker, Hanstead และ Stradling (1995: 127-137) Schwartz และ Tessler (1972: 225-236)

กล่าวโดยสรุป คือในการศึกษาพฤติกรรมการช่วยเหลือ หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับจริยธรรม การนำตัวแปรความโน้มเอียงทางจริยธรรมเข้ามาร่วมในการวิเคราะห์ จะเป็นการขยายขอบเขตของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน และช่วยให้การทำนายเจตนามีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

สมมติฐานข้อที่ 9 "เจตนาเชิงพฤติกรรม สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการบริจาคโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ"

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 9 โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล ระหว่างเจตนาเกี่ยวกับพฤติกรรม จากตารางที่ 24 ผลพบว่าเจตนาเชิงพฤติกรรม สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการบริจาคโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.45, p<.001$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 9 และสนับสนุนทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า เจตนาสามารถทำนายพฤติกรรมได้ ถ้าการวัดเจตนาและพฤติกรรมมีความสอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 ประเด็น คือ การกระทำ เป้าหมาย บริบท และเวลา (Ajzen และ Fishbein 1980: 42) นอกจากนี้ยังสนับสนุนเสถียรภาพของเจตนาที่ว่า หากระยะเวลาในการวัดเจตนาและพฤติกรรมยิ่งใกล้กันมากเพียงไร เจตนามีโอกาสทำนายพฤติกรรมได้แม่นยำมากขึ้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดเจตนาก่อนหน้าการวัดพฤติกรรมประมาณ 2-3 วัน

สมมติฐานข้อที่ 10 "เจตนาเชิงพฤติกรรม และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการบริจาคโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ"

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 10 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลจากตารางที่ 24 พบว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ กล่าวคือ เจตนาเชิงพฤติกรรม ($\beta=.34$) และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม ($\beta=.19$) สามารถร่วมกันเป็นตัวทำนายพฤติกรรมกรรมการบริจาคโลหิตได้อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติ ($R=.47, p<.001$) หรือเจตนาเชิงพฤติกรรม และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม สามารถทำนายและอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมได้ร้อยละ 22 ผลการวิจัยนี้สนับสนุนภาคที่ 2 ของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมอาจสัมพันธ์กับพฤติกรรมโดยตรง โดยไม่ผ่านเจตนา ถ้าบุคคลมีการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมที่ตรงกับความเป็นจริง (Ajzen และ Madden 1986: 458)

สมมติฐานข้อที่ 11 "เจตนาเชิงพฤติกรรม การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และจำนวนครั้งที่เคยบริจาดโลหิตในอดีตสามารถทำนายพฤติกรรมการบริจาดโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ"

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 11 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลจากตารางที่ 24 พบว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ กล่าวคือ เจตนาเชิงพฤติกรรม ($\beta=.32$) การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม ($\beta=.17$) และจำนวนครั้งที่เคยบริจาดโลหิตในอดีต ($\beta=.19$) สามารถร่วมกันเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการบริจาดโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R=.51, p<.001$) หรือเจตนาเชิงพฤติกรรม การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และจำนวนครั้งที่เคยบริจาดโลหิตในอดีตสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมได้ร้อยละ 26

ผลการวิจัยนี้อภิปรายผลได้ว่า การเพิ่มตัวแปรจำนวนครั้งที่เคยบริจาดโลหิตในอดีต เพื่อทำนายพฤติกรรมนี้ทำให้สามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมได้เพิ่มขึ้น กล่าวคือ จากร้อยละ 22 เป็นร้อยละ 26 แสดงว่า นอกจากเจตนาเชิงพฤติกรรม และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม จำนวนครั้งที่เคยบริจาดโลหิตในอดีตหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น ในอดีตก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ajzen และ Driver (1992: 207-224) Beck และ Ajzen (1991: 285-301) van Ryn และ Vinokur (1990) ที่ว่าเมื่อนำตัวแปรประสบการณ์ในอดีต เข้ามาร่วมกับตัวแปรอื่นในการทำนายพฤติกรรม พบว่าตัวแปรประสบการณ์ในอดีตสามารถทำนายพฤติกรรมที่ศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสนับสนุนค่ากล่าวของ Ajzen (1991) ที่ว่าการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมเป็นเพียงตัวแปรหนึ่ง ที่เข้ามาเพิ่มในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุและผล อาจมีตัวแปรอื่นที่มีส่วนร่วมในการทำนายพฤติกรรม นอกเหนือจากตัวแปรที่ได้นำเสนอไว้ในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ถ้าตัวแปรที่เพิ่มเข้าไปนั้นสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมได้มากขึ้น ผลการวิจัยที่ได้แสดงว่า ตัวแปรต่าง ๆ ที่นำเสนอไว้ในทฤษฎียังไม่มีความเพียงพอในการทำนายพฤติกรรม

สมมติฐานข้อที่ 12 "กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาดโลหิตกับกลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิต มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ การประเมินผลของการกระทำ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม และการรับรู้การควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ"

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 12 โดยใช้การทดสอบค่าที จากตารางที่ 25, 26 และ 27 พบว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ กล่าวคือ จากตารางที่ 25 พบว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาด และมีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิต มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาดโลหิต มีความเชื่อว่าเป็นไปได้สูงกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิต ในความเชื่อที่ว่า ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจทำให้ร่างกายแข็งแรง ส่วนความเชื่อที่ว่า ทำให้อ่อนเพลีย เกิดความเจ็บปวด และหน้ามืดเป็นลม นั้นกลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิต มีความเชื่อว่าเป็นไปได้สูงกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาดโลหิต ซึ่งในส่วนของผลการวิจัยนี้ มีส่วนสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Bagozzi (1981) Burnkrant และ Page (1988) Giles และ Cairns (1995) Pomazal และ Jaccard (1976) ที่ว่าการบริจาดโลหิตก่อให้เกิดความเจ็บปวด อ่อนเพลีย และหน้ามืดเป็นลม ส่วนความเชื่อที่ว่า ได้กุศล ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ร่างกายสร้างเลือดใหม่ขึ้นมาทดแทน รั้นหมู่เลือดตนเอง อากาศรับประทานอาหารมากขึ้น มีเลือดสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน และสามารถตรวจพบโรคต่าง ๆ ภายในร่างกายนั้น ผู้ที่มีเจตนาจะบริจาดโลหิต มีความเชื่อว่าเป็นไปได้สูงกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิตอย่างไม่มีนัยสำคัญ สำหรับความเชื่อที่ว่าทำให้อึดแอ็ดส์ กลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิตมีความเชื่อว่าเป็นไปได้สูงกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาดโลหิต

กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาดโลหิตและมีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิต มีการประเมินผลของการกระทำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาดโลหิตประเมินทางบวกสูงกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิตในผลกรรมที่ว่า ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ร่างกายสร้างเลือดใหม่ขึ้นมาทดแทน และรั้นหมู่เลือดตนเอง สำหรับผลกรรมที่ว่า หน้ามืดเป็นลม นั้น กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาดโลหิตประเมินทางลบต่ำกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิต กล่าวคือ ประเมินว่าการหน้ามืดเป็นลมนี้เป็นสิ่งที่ไม่ดี หรือเลวน้อยกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิต ส่วนผลกรรมอีก 9 ข้อ ทั้ง 2 กลุ่มมีการประเมินผลของการกระทำต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาดและมีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิต มีผลของความเชื่อเกี่ยวกับการประเมินผลของการกระทำรายข้อต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาด มีเจตคติทางบวกมากกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิตในผลกรรมที่ว่า ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ เกิดความภาค

ภูมิใจ ร่างกายแข็งแรง ร่างกายสร้างเลือดใหม่ขึ้นมากทดแทน คิดเชื่อเอดส์ รู้หมู่เลือดตนเองและสามารถตรวจพบโรคต่าง ๆ ภายในร่างกาย ส่วนผลกระทบที่ว่า ทำให้อ่อนเพลีย เกิดความเจ็บปวด และหน้ามืดเป็นลม กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคมีเจตคติทางลบน้อยกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาค สำหรับผลกระทบอีก 3 ข้อ คือได้กุศล ออกรับประทานอาหารมากขึ้น และมีเลือดสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน ทั้ง 2 กลุ่มมีเจตคติต่อผลกระทบ 3 ข้อนี้ต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ

จะเห็นได้ว่าโดยส่วนใหญ่ กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคโลหิตจะมีเจตคติทางบวกต่อผลกระทบทางบวก เช่น ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ เกิดความภาคภูมิใจ ร่างกายแข็งแรง ร่างกายสร้างเลือดใหม่ขึ้นมากทดแทน รู้หมู่เลือดตนเอง และสามารถตรวจพบโรคต่าง ๆ ภายในร่างกาย มากกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาคโลหิต และกลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคโลหิตจะมีเจตคติทางลบต่อผลกระทบทางลบ เช่น อ่อนเพลีย เกิดความเจ็บปวด และหน้ามืดเป็นลม น้อยกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาคโลหิต

จากตารางที่ 26 พบว่า กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคและมีเจตนาจะไม่บริจาคโลหิตมีความเชื่อต่อกลุ่มอ้างอิงต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ โดยกลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคโลหิตมีความเชื่อว่ากลุ่มอ้างอิงทุกกลุ่ม ยกเว้นผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด คิดว่าเขาควรบริจาคโลหิตมากกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาคโลหิต

ส่วนกลุ่มอ้างอิงที่เป็นแม่ พ่อ ญาติพี่น้อง และเพื่อนนั้น ทั้ง 2 กลุ่ม มีแรงจูงใจที่จะคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าแม่ พ่อ ญาติพี่น้อง และเพื่อนมีอิทธิพลสำหรับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคและมีเจตนาจะไม่บริจาคโลหิต มีผลของความเชื่อที่มีต่อกลุ่มอ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงรายชื่อต่อกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทุกข้อ โดยกลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคมีการคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงสูงกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาคโลหิต

จากตารางที่ 27 พบว่า กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคและมีเจตนาจะไม่บริจาคโลหิต มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญในบางความเชื่อ โดยกลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคมีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมว่า โอกาสที่จะได้ช่วยเหลือผู้อื่นและเพื่อนชวนมีมากกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาคโลหิต ส่วนกลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาคโลหิตมีความเชื่อว่าการกลัวเจ็บ ความเจ็บปวดทางร่างกาย คิดเชื่อเอดส์ พ่อแม่ไม่อนุญาต และการคิดเชื่อขณะให้เลือดมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นมากกว่า

กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคโลหิต ส่วนความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมอีก 5 ข้อ ทั้ง 2 กลุ่มมีความเชื่อต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ

กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคและมีเจตนาจะไม่บริจาค มีการรับรู้การควบคุมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ในเรื่องกลัวเจ็บ มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่น ได้บุญ และเพื่อนชวนโดยกลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคโลหิต มีการรับรู้การควบคุมในเรื่องดังกล่าวสูงกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาคโลหิต กล่าวคือ กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคมีการรับรู้เรื่องการกลัวเจ็บว่าเป็นปัจจัยขัดขวางการบริจาคโลหิตน้อยกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาค ส่วนการมีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่น ได้บุญ และเพื่อนชวนนั้น กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคมีการรับรู้ว่าเป็นปัจจัยสนับสนุนการบริจาคโลหิตมากกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาค สำหรับการรับรู้การควบคุมในเรื่องอื่น ๆ อีก 8 ข้อทั้ง 2 กลุ่มมีการรับรู้การควบคุมต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ

กลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาคและมีเจตนาจะไม่บริจาคโลหิตมีผลของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมกับการรับรู้การควบคุมรายชื่อต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาค มีการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาคโลหิต ในเรื่องกลัวเจ็บ มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่น ความเจ็บป่วยทางร่างกาย ติดเชื้อเอชส์ ได้บุญ พ่อแม่ไม่อนุญาตการติดเชื้อจะให้เลือด และเพื่อนชวน ส่วนการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมที่ว่า น้ำหนักไม่ถึงเกณฑ์ นอนหลับพักผ่อนไม่เพียงพอ อายุไม่ถึงเกณฑ์และการมีประจำเดือน ทั้ง 2 กลุ่ม มีการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ

สมมติฐานข้อที่ 13 "กลุ่มที่บริจาคโลหิตกับกลุ่มที่ไม่บริจาคโลหิต มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ การประเมินผลของการกระทำ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม และการรับรู้การควบคุมแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ"

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 13 โดยใช้การทดสอบค่าที จากตารางที่ 28, 29 และ 30 พบว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ กล่าวคือ จากตารางที่ 28 พบว่า กลุ่มที่บริจาคและไม่บริจาคโลหิต มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญ ในความเชื่อที่ว่าทำให้ร่างกายแข็งแรง ร่างกายสร้างเลือดใหม่ขึ้นมาทดแทน มีเลือดสำรองไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน และสามารถตรวจพบโรคต่าง ๆ ภายในร่างกาย โดยกลุ่มที่บริจาคโลหิตมีความเชื่อว่าเป็นไปได้สูงกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาคโลหิต ส่วนความเชื่อที่ว่า ทำให้อ่อนเพลีย เกิดความเจ็บปวด หน้ามืดเป็นลมและติด

เชื่อเอคส์นั้น กลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์ มีความเชื่อว่าเป็นไปได้สูงกว่ากลุ่มที่บริจาควิเคราะห์ ส่วนความเชื่อที่ว่า ได้กุศล ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ เกิดความภาคภูมิใจ รู้หมู่เลือดตนเอง และอยากรับประทานอาหารมากขึ้น กลุ่มที่บริจาควิเคราะห์มีความเชื่อว่าเป็นไปได้สูงกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์อย่างไม่มีนัยสำคัญ

กลุ่มที่บริจาควิเคราะห์และกลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์ มีการประเมินผลของการกระทำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยกลุ่มที่บริจาควิเคราะห์จะประเมินผลของการกระทำในทางบวกสูงกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์ ในผลกรรมที่ว่าช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ เกิดความภาคภูมิใจ ร่างกายสร้างเลือดใหม่ขึ้นมาทดแทน และรู้หมู่เลือดตนเอง สำหรับผลกรรมทางลบที่ว่า เกิดความเจ็บปวด และหน้ามืดเป็นลม นั้น กลุ่มที่บริจาควิเคราะห์ประเมินทางลบต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์ ส่วนผลกรรมอีก 7 ข้อ ทั้ง 2 กลุ่ม มีการประเมินผลของการกระทำต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

กลุ่มที่บริจาควิเคราะห์และกลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์ มีผลคุณของความเชื่อกับการประเมินผลของการกระทำรายข้อต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกข้อ ยกเว้นเรื่องการได้กุศล โดยกลุ่มที่บริจาควิเคราะห์ มีเจตคติทางบวกมากกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์ในผลกรรมที่ว่า ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ หน้ามืดเป็นลม เกิดความภาคภูมิใจ ร่างกายแข็งแรง ร่างกายสร้างเลือดใหม่ขึ้นมาทดแทน คิดเชื่อเอคส์ รู้หมู่เลือดตนเอง อยากรับประทานอาหารมากขึ้น มีเลือดสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน และสามารถตรวจพบโรคต่าง ๆ ภายในร่างกาย ส่วนผลกรรมที่ทำให้อ่อนเพลียและเกิดความเจ็บปวด กลุ่มที่บริจาควิเคราะห์มีเจตคติทางลบน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์

จะเห็นได้ว่าโดยส่วนใหญ่ กลุ่มที่บริจาควิเคราะห์มีเจตคติทางบวกต่อผลกรรมทางบวก เช่น ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ เกิดความภาคภูมิใจ ร่างกายแข็งแรง ฯลฯ มากกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์ และกลุ่มที่บริจาควิเคราะห์มีเจตคติทางลบต่อผลกรรมทางลบ เช่น อ่อนเพลีย เกิดความเจ็บปวดน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์

จากตารางที่ 29 พบว่า กลุ่มที่บริจาควิเคราะห์และกลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์มีความเชื่อต่อกลุ่มอ้างอิงต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกกลุ่มอ้างอิง ส่วนแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง พบว่า กลุ่มที่บริจาควิเคราะห์มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็น บุคคลที่ต้องการเลือด เพื่อน ทหาร ตำรวจ ผู้ประสบอุบัติเหตุ อาจารย์ และผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด สูงกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์ สำหรับกลุ่มอ้างอิงที่เป็นแม่ พ่อ และญาติพี่น้องนั้น ทั้ง 2 กลุ่ม มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

กลุ่มที่บริจาควิเคราะห์และกลุ่มที่ไม่บริจาควิเคราะห์ มีผลคุณของความเชื่อที่มีต่อกลุ่มอ้างอิงกับแรง

จิตใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงรายชื่อต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกข้อ โดยกลุ่มที่บริจาคว่ามีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสูงกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควาโลหิต

จากตารางที่ 30 พบว่า กลุ่มที่บริจาคว่าและกลุ่มที่ไม่บริจาควาโลหิต มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในบางความเชื่อ โดยกลุ่มที่บริจาคว่ามีความเชื่อว่าเป็นไปได้หรือโอกาสที่จะมีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่น และเพื่อนชวามีมากกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควาโลหิต สำหรับความเชื่อที่ว่ากลัวเจ็บ ความเจ็บป่วยทางร่างกาย คิดเชื่อเอคส์ น้ำหนักไม่ถึงเกณฑ์ อายุไม่ถึงเกณฑ์ การมีประจำเดือน พ่อแม่ไม่อนุญาต และการคิดเชื่อขณะให้เลือด กลุ่มที่ไม่บริจาควาโลหิตมีความเชื่อว่าเป็นไปได้หรือโอกาสที่จะมีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่นสูงกว่ากลุ่มที่บริจาควาโลหิต ส่วนความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมเรื่องการนอนหลับพักผ่อนไม่เพียงพอ และการได้บุญ ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเชื่อต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญ

กลุ่มที่บริจาคว่าและกลุ่มที่ไม่บริจาคว่า มีการรับรู้การควบคุมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องกลัวเจ็บ มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่น ความเจ็บป่วยทางร่างกาย ได้บุญ และเพื่อนชวา โดยกลุ่มที่บริจาควาโลหิต มีการรับรู้การควบคุมในเรื่องดังกล่าวสูงกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควาโลหิต กล่าวคือ กลุ่มที่บริจาควาโลหิตมีการรับรู้เรื่องการกลัวเจ็บ ความเจ็บป่วยทางร่างกายว่าเป็นปัจจัยขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริจาควาโลหิตน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควาโลหิต ส่วนความเชื่อที่ว่ามีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่น ได้บุญ และเพื่อนชวา นั้น กลุ่มที่บริจาคว่ามีการรับรู้ว่าเป็นปัจจัยสนับสนุนการบริจาควาโลหิตมากกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาคว่า ส่วนการรับรู้การควบคุมในเรื่องอื่น ๆ อีก 8 ข้อ ทั้ง 2 กลุ่ม มีการรับรู้การควบคุมต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญ

กลุ่มที่บริจาคว่าและกลุ่มที่ไม่บริจาควาโลหิต มีผลลุดของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมกับการรับรู้การควบคุมรายชื่อต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มที่บริจาควาโลหิต มีการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มที่ไม่บริจาควาโลหิต ในเรื่อง กลัวเจ็บ มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่น ความเจ็บป่วยทางร่างกาย คิดเชื่อเอคส์ น้ำหนักไม่ถึงเกณฑ์ อายุไม่ถึงเกณฑ์ ได้บุญ พ่อแม่ไม่อนุญาต การคิดเชื่อขณะให้เลือด และเพื่อนชวา ส่วนการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมที่ว่า การนอนหลับพักผ่อนไม่เพียงพอ และการมีประจำเดือน ทั้ง 2 กลุ่ม มีการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญ

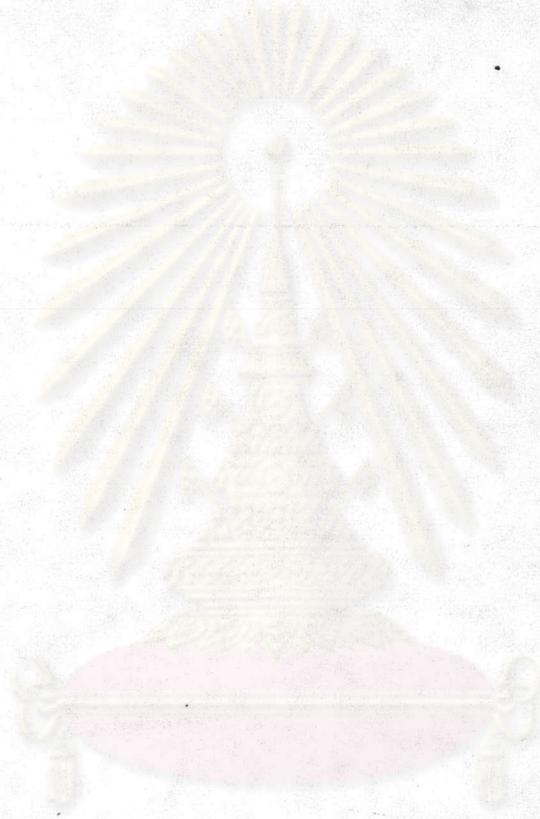
โดยสรุป จากผลการวิจัยที่ได้อภิปรายไว้ข้างต้น พบว่า มีความสอดคล้องกับสมมติฐานทุกข้อ คือ เจตคติทางตรงกับทางอ้อม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรงกับทางอ้อม การรับรู้

การควบคุมพฤติกรรมทางตรงกับทางอ้อมต่างมีสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ และสนับสนุนทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า ถ้าพฤติกรรมที่ศึกษาเป็นพฤติกรรมที่บุคคลประสบปัญหาในการควบคุม หรือควบคุมได้น้อย (ซึ่งพฤติกรรมการบริจาดโลหิตก็จัดว่าเป็นพฤติกรรมหนึ่งที่บุคคลไม่สามารถควบคุมได้เต็มที่) การเพิ่มการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมเข้ามาช่วยในการทำนายน จะช่วยเพิ่มความมั่นใจในการทำนายนเจตนาเชิงพฤติกรรมได้มากขึ้น

นอกจากนี้ยังพบว่า ความโน้มเอียงทางจริยธรรมเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สามารถร่วมกับองค์ประกอบเจตคติ องค์ประกอบการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และองค์ประกอบการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมในการทำนายนเจตนาในการบริจาดโลหิตด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความโน้มเอียงทางจริยธรรมเปรียบเสมือนปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้นักเรียนมีเจตนาที่จะบริจาดโลหิตได้ง่ายขึ้น กล่าวคือ หากนักเรียนคนใดมีความโน้มเอียงทางจริยธรรมสูง จะมีความเป็นไปได้ที่จะบริจาดโลหิตมากกว่านักเรียนที่มีความโน้มเอียงทางจริยธรรมในระดับต่ำ และจากการวิจัยนี้พบว่า จำนวนครั้งที่เคยบริจาดโลหิตในอดีต หรือองค์ประกอบประสบการณ์ในอดีตนี้เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สามารถร่วมกับเจตนา และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม ในการทำนายนพฤติกรรมการบริจาดโลหิตได้อีกด้วย ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า เนื่องจากทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนนี้ เป็นทฤษฎีที่พัฒนามาไม่นาน ตัวแปรต่าง ๆ ที่นำเสนอไว้ในทฤษฎีอาจขาดความสมบูรณ์ และไม่มีคามเพียงพอที่จะใช้ในการทำนายนพฤติกรรม

นอกเหนือจากผลการวิจัยข้างต้น ยังพบอีกว่า เมื่อวิเคราะห์ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ การประเมินผลของการกระทำ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม และการรับรู้การควบคุม เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาดกับกลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาด และกลุ่มที่บริจาดกับกลุ่มที่ไม่บริจาดโลหิต มีความเชื่อในด้านใดไม่ต่างกัน และด้านใดต่างกันบ้าง ข้อมูลที่ได้มานี้จะมีประโยชน์ในการเปลี่ยนเจตคติของบุคคล โดยเลือกเปลี่ยนเฉพาะความเชื่อที่ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเชื่อต่างกัน และเปลี่ยนให้มากพอที่จะมีอิทธิพลไปเปลี่ยนเจตคติต่อพฤติกรรมนั้นได้ เช่น การวิเคราะห์ความเชื่อเกี่ยวกับผลของกระทำระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาจะบริจาด และกลุ่มที่มีเจตนาจะไม่บริจาด ที่นำเสนอไว้ในตารางที่ 25 ทำให้ทราบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เฉพาะความเชื่อที่ว่า ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ทำให้ร่างกายแข็งแรง ทำให้อ่อนเพลีย เกิดความเจ็บปวด และหน้ามืดเป็นลม ซึ่งข้อคิดจากงานวิจัยเรื่องนี้ คือ หากจะโน้มน้าวใจ หรือต้องการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนมีพฤติกรรมการบริจาดโลหิตมากขึ้น หรือให้นักเรียนที่มีเจตนาจะไม่บริจาดโลหิตอยู่แต่เดิม หันมามีเจตนาที่จะบริจาดโลหิตมากขึ้น ก็ควรเน้นในการเพิ่มความเชื่อที่เป็นผลกรรม

ทางบวกว่าการบริจาคโลหิต ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และทำให้ร่างกายแข็งแรง และเน้นใน
การเพิ่มความไม่เชื่อว่าการบริจาคโลหิตจะก่อให้เกิดผลกระทบทางลบ เช่น อ่อนเพลีย เกิดความ
เจ็บปวด และหน้ามืดเป็นลม เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย